

Književna poročila.

O civilnopravdnem redu in sodnem pravilniku (uredil dr. Volčič za IV. zvezek »Pravnikove« zbirke) piše v hrvatskem »Mjesečniku« br. 6 njega urednik vseučiliški profesor dr. Šilović naslednje:

Marno slovensko društvo »Pravnik« izdaje osim »Slovenskog Pravnika«, koji je našim čitaocima dobro poznat, jer o njem svake godine na ovome mjestu izvješćujemo, izdaje po uzoru »Manzove zbirke«, »zbirku austrijskih zakona u slovenskom jeziku«. Knjiga, o kojoj govorimo, jest četvrti svezak ove zbirke.

Kako se iz samoga naslova knjige razabire, obuhvaća djelo: Uvodni zakon k sodnemu pravilniku. Sodni pravilnik. Podsodnost vojaških oseb. — Zborna sodišča javnoga prava. (Državno sodišče. Upravno sodišče). — Konzularna sodišča. — Uvodni zakon k civilnemu pravdnemu redu. — Civilni pravdni red. — Postopanje v spornih zakonskih stvarih. — Sklepi proti katerim ni dopuščen a) samostojen (posebe), b) sploh nikak' rekurz. — Odvetniška tarifa. — Določila o sodnem jeziku. — Sodne pristojbine v post. po civilnopravdnem zakonu. — Kazalo. — Zaznamek v tem zvezku priobčenih zakonov, ukazov in razpisov.

U tekstu knjige su ispod svakoga paragrafa zakona manjim slogom štampani stranom u celosti, stranom u izcprivom izvadku svi propisi, koji se na taj paragraf odnose. Pri tom je napose svagdje, gdje bijaše od potrebe, uzet nuždan obzir na Dalmaciju, jer su u knjizi otisnuti i propisi, koji se tiču samo Dalmacije, i to ovi samo u hrvatskom jeziku.

Tako dodatak k § 1. sudskog pravilnika obuhvaća 56 tiskanih strana. Još mi valja napose iztaknuti, da su u zbornik uvrštene i sve jezične naredbe za sudove u okolišima prizivnih sudova gradačkoga, primorskoga i dalmatinskoga. Pod crtom u opazkama saobčena je izcprivo judikatura vrhovnog sudišta u Beču.

Osim toga, što su posebni propisi, koji vriede samo za Dalmaciju, uvršteni samo u hrvatskom jeziku, uzet je obzir na nas Hrvate jošte i time, što su u obširnom stvarnom kazalu navedeni i izrazi hrvatskoga uredovnoga prievoda gornjih zakona, u koliko se bitno razlikuju od slovenskih. Tako je pružena mogućnost i hrvatskim pravniciima iz Dalmacije i Istre, da ovu knjigu rabiti mogu upravo ako kao i Slovonci.

Urednik zbirke držao se je slovenskog uredovnog prevoda zakona, te se je od njega udaljio samo ondje, gdje mu se je činilo, da ne odgovara smislu izvornika. To je bilo na vrlo malo mjesta, jer veli sam urednik, da je taj prevod u obće točan i malo ne bez stvarnih pogrešaka. Starije uredovne prevode u dodatcima izpravljao je što se stručnih izraza tiče samo ondje, gdje imade u njima rabljeni izraz po današnjoj terminologiji drugo značenje. Inače je pridržao uobičajenu terminologiju, misleći, da time ne škodi stvari, ter da je pridržanje prijašnjih izraza značajno za razvoj slovenskog jezika uprav tako, kako je to u svim drugim jezicima.

I meni se čini, da ne valja na lahku ruku mienjati jurističku terminologiju i s razloga toga, što se tom promjenom unosi nesigurnost u samo tumačenje zakona, jer ne valja smetnuti s uma, da ne će sudac svaki put, kada ima da uporavi zakon, ići prispodabljati originalni tekst sa prevodom. Kad se rabi izraz prvobitnog uredovnog prievoda, zna svatko, tko se time bavi, kakav pojam ta već u sebi sadržaje; zamieni li se ta rieč pako sa drugim, radja se vrlo lahko dvojba o tom, što ta nova rieč znači.

Kod propisa, od kojih nema uredovnog prevoda na slovenski jezik, te koje je usljed toga urednik sam preveo, nije bio u tom pravcu vezan, te ih je pretočio na slovenski jezik prema današnjem njegovom napredku.

Tisak i oprema knjige liepi su i ukusni, a kako su u njoj sadržani svi propisi, koji se na ovaj predmet odnose, dobro će doći ne samo svim slovenskim nego i hrvatskim pravnikom Dalmacije i Istre, a i nepravnikom, koji sa sudovi posla imadu.

Završujući iztičem, da ova knjiga služi na čast i njenom uredniku dru. Eduardu Volčiću i izdavaču »Pravniku«, te ju čitaocima »Mjesečnika« najtoplije preporučam.«



Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. junija 1907.

— (Kronika društva »Pravnika«.) Odbor je v svoji seji dne 8. t. m. sklenil, da društvo letos priredi izlet in sicer na Bohinjsko jezero dne 14. julija. Izpolnil je s tem željo, ki se je izrekla na zadnji glavni skupščini. Podrobni program se pravočasno razglasi po časopisih.

— (Odlikovanje.) Cesar je višjesodnemu svétniku pri dež. sodišču v Ljubljani drju. Andreju Ferjančiču povodom zaprošenega stalnega upokojenja podelil takse prosto naslov dvornega svétnika. Na mnoga leta!

— (Osebne vesti.) Imenovani so za deželnosodne svétnike: tit. dež. sod. svétnik I. Clarici v Trstu za dež. sodišče v Trstu, sod. tajnik dr. A. Signori v Rovinju za Rovinj, sod. tajnik E. Strausgitl v Rovinju za Rovinj, sodni tajnik Viktor vit. Frölich pl. Fröhlichsthal v Gorici in okr. sodnik J. Cehet v Ajdovščini za Gorico; okr. sodnik I. Guzelj v Voloski na svojem mestu.

— (Dr. Emil Steinbach,) prvi predsednik našega vrhovnega sodišča, je umrl dne 26. pr. m. v Purkersdorfu, 61 let star. Rojen Dunajčan, je dovršivši pravniške študije bil nekaj časa odvetniški koncipijent, potem pa l. 1874. od Glaserja poklican v justično ministrstvo, kjer je odlično sodeloval pri zakonodavni akciji, vzlasti pri izpodbojnem zakonu, pri zakonu proti oderuštvi, pri prvi obrtni noveli i. t. d. V l. 1891. je bil sekcijski šef v justičnem ministrstvu, nenadoma imenovan za finančnega ministra. Tudi